

Kuns jaqinakax lurapxaspax Jaqinak sum qamañapatakixa

- Sum uñch'ukiñaw aka chiqanchiri lurawinak sum sarañapatakixa, ukat mayiñaw p'iqinchirinarux qillqatanak ukarxam luratañapatakixa.
- Sum qamañtak yatiyañaw taqituqinakar, ukhamaraki kunamas maysnax uka sarawinaka.
- taqpachaninakar jan wali luratanakat Yatiysnaw sum qamañtaki uka jan wali luratanakax utjaspaw jach'a p'iqinchirinata, irnaqir utanakat ukhamaraki jaqimasinakata.
- Mayiñapiniw p'iqinchirirux ukhamaraki markan sarnaqawip uñjirinakarusa taqi markanakamp amtatanak qillqatanakas ukhamaraki machaq kamachinak apsutanakas wali sarayañapaw taqi jaqinak sum qamañapataki.
- Markanak arxatirirux mayiñaw kunalaykutix lurawinakapanx sañapawa taqi markanakan sarnaqawip sum qamañataki utjañapaw kamachinakaxa.
- Arxatirirux mayiñaw jan walir sarayirinakar mayamp lurañpatak sum qamasiñanak utjañapataki.
- Yäqasiñaw jaqimasinakan amtatanakapax sapürjam ukhamaraki taqi tuqinakana.

Yatiyawí Laphi

JAQINAK SUM QAMAÑAPATAKI KAMACHINAKAX UTXAÑAPAPINIWA

Sum sarnaqas qamañax taqinitakiwa

Sum sarnaqas qamañax taqi jaqinakatakiwa ukhamas utjañapapiniwa, sum qamasis sarnaqasax jani uñch'ukisisa khitispas kawki markataspas, chachaspa, warmispa, awkispa, ch'araspa ukhamaraki yaqha arunak arusirisa, yaqha amuyunispa, taqi yaqha utjirinakas utjakaspawa.

Taqininakatakis suma qamañanakax utjaskiwa, ukatpi suma k'uchikiw qamasiñasaxa; jan ukax, utjaskarakiiw, jani qullqininakani jani sum amuyat armat jaqinak markapan qamasipxiwa, taqi kamachinak luratax janiw sum tukuykiti. Taqi utjawinak mayiñamawa: ukatpi jumar janiw uka kamachinak aparapxiriktamti. **Jumax kamachinak mayiñamawa.**

Chile markax kuns lurañapax taqininak sum qamañapatakixa

Chile marka apnaqirinakaxa, taqi jisk'a markanakapampi lurawipax taqininak wali qamañapatak sum sarayañapawa, Ukanak lurañapatakix utjañapaw akanaka:

- Janiw mä tantachat jaqinakaruk ukhamarak sapa jaqinakaruk mayjt'ayatakaspati suma qamañap ch'amachayañawa,
- Jan wali lurir jaqinakar –jan wali irnaqir yanapir jaqinakar janiw kunanax lurayañakiti,
- Ukanak uñjasinsti suma amtatanak amtasis sartasiñaw jaqinak sum qamañapatak taqi markanakatakixa.

Kunjamas Mayiñaspax Jaqinak sum Sarnaqas qamañapatak ukat walir Puriñapatakixa

Walja thakinakaw utji sum qamañatakix ukhamaraki taqi phuqhayawinak mayiñatakixa.

Markasan Arxatir Utanaka

kamachinakans jaqinakataki sum qamañanak utjipanxa, aka kamachinakax taqi markanakatakiw, ukatpi kawkituqinans uñt'ayasiraksnawa.

Markanakan arxatir Utanaka

Jan ukhamaskchi ukasti, Markanakan jan kuns lurapxaspa sum sarnaqas qamañatakixa, sarsnaw markanakar arxatiri utanakaru.

Sum Apnaqasis Sarayiri

Wakispaw Arsusiñax p'iqinchirinakaruk jiwasan phuqhayawis layku, jiwastak yanapawinak utjkchi ukaxa, qullirinaka ukhamaraki yatiqirinaka, taqi kamachinakampi (utjiwa, uñisirinaka, ch'amanitw sas usucht'ayirinaka) jasachayiw aka mayiñanaka

Kamachinak sarayaña

Phuqhayawinak utjkipansa jan uñt'ataschi ukasa, taqi markanakan jani qillqataki uka sarawinak ukax mayiraksnawa, jach'a mark p'iqinchir apnaqirir sum uñjapxañapatakixa taqi ukanakata.

Jaqinakan lurawinakapa

Jaqinakax mayipxapinispa yäqawinak utjañapatakixa ukhamaraki jan uñisisa sum sarnaqas qamañatakixa.

